

**СИЛАБУС**  
освітньої компоненти  
**«Міжнародне співробітництво у сфері соціальної роботи»**  
2020-2021 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна робота та соціальна педагогіка».

Спеціальність: 231 Соціальна робота.

Галузь знань: 23 Соціальна робота.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

<b>Викладач</b>	Петровська Катерина Володимирівна
<b>Посилання на сайт</b>	<a href="http://bdpu.org/faculties/fdssso/structure-fdssso/kaf-social-pedagogy/composition-kaf-social-pedagogy/petrovskyka/">http://bdpu.org/faculties/fdssso/structure-fdssso/kaf-social-pedagogy/composition-kaf-social-pedagogy/petrovskyka/</a>
<b>Контактний телефон</b>	-
<b>E-mail викладача</b>	ev_petrovska@bdpu.org.ua
<b>Графік консультацій</b>	Щосереди з 13.00 до 14.00

**Обсяг курсу на поточний навчальний рік**

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	4\120	20	18	82	екзамен
заочна		16	2	102	

**Семестр:** VI семестр

**Мова навчання:** українська.

**Ключові слова:** співробітництво, соціальна робота, міжнародні організації, мобільність, партнери.

**Мета курсу:** сформувати систему знань і розвинути компетентності здобувачів вищої освіти, що буде сприяти їх свідомому використанню можливостей партнерств та мобільності в соціальній роботі.

**Предмет курсу:** досвід міжнародних відносин в сфері соціальної роботи.

**Програмні компетентності:**

**ЗК-3** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

**ФК-7** Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

**Результати навчання:**

**ПР-9** Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи та практичної психології, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

**ПР-1** Здатен установлювати зв'язки міждисциплінарних знань, які сприяють соціалізації особистості, її розвитку та попередженню виникнення соціальних проблем.

**Зміст курсу:**

**Тема 1. Міжнародне співробітництво як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення євроінтеграції України.**

Сутність міжнародних відносин в соціальній сфері: поняття, об'єкт, суб'єкт. Значення міжнародного співробітництва в соціальній роботі: функції, цілі, фактори формування, форми співробітництва. Місце України в сучасній системі міжнародних відносин в соціальній роботі: основні аспекти, мотиви. Діяльність Міністерства соціального захисту у сфері міжнародного співробітництва. Експорт та імпорт послуг в соціальній сфері.

**Тема 2. Історія міжнародної діяльності у сфері соціальної роботи.**

Історія, концептуальні засади міжнародної діяльності в сфері соціальної роботи. Періоди виникнення міжнародного права як забезпечення встановлення міжнародних зв'язків між державами. Виникнення міжнародного права (давній Схід, Стародавня Греція, Стародавній Рим). Характеристика другого періоду розвитку міжнародних відносин від Римської імперії до Вестфальського миру 1648р. Встановлення верховенства права в міжнародних відносинах від Вестфальської до Гаазької конференції миру 1899-1907р. Історичний аспект міжнародного співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю у сфері правосуддя. Формування сучасного міжнародного права від Гаазьких конференцій до заснування ООН.

**Тема 3. Міжнародні договори України в галузі соціальної роботи.**

Міжнародна діяльність недержавних союзів та асоціацій з вирішення спільних соціальних проблем. Міжнародні договори України з питань праці, зайнятості, соціального забезпечення, захисту дітей та гендерної рівності: багатосторонні міждержавні договори, стороною яких є Україна; двосторонні міждержавні договори; міждержавні договори; міжвідомчі

договори. Керівництво з загальних міжнародних стандартів практики розвитку суспільства (Міжнародної асоціації розвитку суспільства (IACD)).

#### **Тема 4. Європейські цінності в соціальній сфері.**

Рада Європи, Європейська спілка, ОБСЄ, Всесвітній банк та інші організації в системі міжнародного співробітництва в сфері соціальної роботи. Європейська соціальна хартія. Європейський кодекс соціального забезпечення.

#### **Тема 5. Діяльність Організації Об'єднаних Націй в Україні.**

Завдання та принципи діяльності міжнародної організації ООН: основні цілі і напрями діяльності. Рада Безпеки, Економічна і Соціальна рада ООН. Керівні органи ООН та спеціалізовані установи системи ООН: Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ), Комісія із соціального розвитку, Комісія з наркотичних засобів, Комітет з внесків, Виконавча рада Структури ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок «ООН-Жінки», Комітет з інформації.

Спеціалізовані організації «системи ООН». Діяльність офісу ООН в Україні. Забезпечення реалізації проектів Програми розвитку ООН в Україні (ПРООН). ЮНЕСКО (Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури): історія створення та основні етапи діяльності. ВООЗ (Всесвітня організація охорони здоров'я): історія створення та основні етапи діяльності. Спеціалізоване агентство ООН – Міжнародна організація праці (МОП). Об'єднана програма ООН з питань ВІЛ/СНІД (ЮНЕЙДС), Управління ООН з наркотиків і злочинності, ЮНІСЕФ.

#### **Тема 6. Досвід міжнародної співпраці України з міжнародними неурядовими організаціями у сфері соціальної роботи.**

Самостійна практична робота неурядових міжнародних організацій в сфері соціальної роботи: функції, напрями. Жіночі неурядові структури (Демократична федерація жінок, Міжнародна рада жінок). Внесок неурядових організацій у процес обміну в галузі соціальної роботи і соціальної освіти (Міжнародна амністія, Католицька служба допомоги, Міжнародний комітет спасіння, Лікарі без меж, Спасіть дітей та ін.). Роль Міжнародних конгресів, конференцій, асамблей, симпозіумів і нарад у розвитку досвіду соціальної роботи і соціальної освіти. Міжнародні центри соціального співробітництва. Досвід вирішення питань соціальної допомоги і соціального захисту, розвитку соціальної освіти міжнародними неурядовими добровільними організаціями (Християнський дитячий фонд, Міжнародна рада соціального забезпечення, Міжнародний комітет Червоного Хреста та ін.).

#### **Тема 7. Формування міжнародних консорціумів ЗВО для вирішення соціальних проблем.**

Освітні програми міжнародних консорціумів та нові можливості для молоді. Пропозиція створення тимчасових партнерств програми TEMPUS, Еразмус+. Студентська мобільність: порядок здійснення та передбачування результатів. Міжнародні освітні програми Erasmus+ : сфери шкільної освіти – «Erasmus+: Comenius»; сфера вищої освіти – «Erasmus+: Erasmus»; спільна магістерська програма – «Erasmus+: ErasmusMundus»; сфера професійної освіти і підготовки – «Erasmus+: Леонардо да Вінчі»; сфера освіти дорослих – «Erasmus+: Grundtvig»; сфера молодіжних неурядових організацій та неформального навчання – «Erasmus+: Молодь в дії». Міжнародні проекти за програмою Tempus / Tacis: AGFED; Sus Food; Sus farm; AGRIPOL; Conception of the sustainable development in the training of specialists for agriculture. Міжнародні гранти та стипендії в рамках культурного обміну та співробітництва (Федерального міністерства освіти, науки та культури: Austrian Database for Scholarship sand Research Grants, стипендійній DAAD: stipendien та ін.). Види та принципи використання міжнародних освітніх програм Європи та США. Університети та бізнес: міжнародний досвід співпраці та перспективи для України.

Інтернаціоналізація як фактор підвищення рівня якості освіти України. Міжнародне співробітництво у ЗУ «Про освіту». Міжнародне співробітництво в системі дошкільної освіти. Основні завдання, принципи та етапи формування зони європейської вищої освіти у рамках Болонського процесу. Освітні проекти програми Європейської Комісії eTwinning для початкової та середньої ланки школи («Green life», «Tell me your story», «X-ray – Bluray (from Marie Curieto Mariah Carey)» та ін.). Ініціативи компанії «Samsung Electronics Україна» для підтримки навчання української молоді: «Samsung назустріч знанням», «Samsung Developers' Academy», «Samsung Fresh Graduate Recruitment». Міжнародне дослідження якості освіти PISA-2018 в Україні: підсумки проведення й плани на майбутнє.

#### **Тема 8. Розвиток соціальної роботи в Україні у контексті міжнародного досвіду.**

Міжнародне співробітництво та євроінтеграційні процеси в роботі державної служби зайнятості. Основні напрямки міжнародної діяльності Державної служби зайнятості України. Членство у Всесвітній Асоціації служб зайнятості. Співпраця Державної служби зайнятості України з міністерствами, відомствами, посольствами іноземних країн в Україні та іншими установами й організаціями з питань міжнародної діяльності. Досвід міжнародного співробітництва України на регіональному та місцевому рівні. Діяльність СБУ у галузі міжнародного співробітництва. Міжнародні стандарти соціальної роботи із вразливими сім'ями з дітьми. Міжнародний досвід правового регулювання надання пільг для дітей, які постраждали внаслідок військових конфліктів. Міжнародне співробітництво у сфері формування та реалізації державної політики щодо захисту прав дітей.

Фахівець із соціальної роботи в контексті міжнародного співробітництва. Професійна підготовка фахівця із соціальної роботи: міжнародний досвід. Можливості підвищення професійного рівня фахівцем із соціальної роботи за кордоном. Європейської асоціації шкіл соціальної роботи. Міжнародна асоціація шкіл соціальної роботи. Східно-

Європейська регіональна асоціація шкіл соціальної роботи. Міжнародна федерація соціальних працівників. Характеристика журналу «Міжнародна соціальна робота».

**Методи навчання:** словесні (пояснення, розповідь, лекція, вступна бесіда, сторітейлінг, навчальна дискусія); наочні (ілюстрування, опорний мультимедіа-конспект, скрайбінг); практичні (вправи, дослідження, проектування).

**Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):** заняття проводяться у формі дискусій, мозкових штурмів; висловлювання власної точки зору заохочується; нетерпимість до академічного плагіату. На лекційних заняттях проводяться бліц-опитування щодо аналізу останніх новин діяльності міжнародних організацій та результативності роботи на сучасному етапі. Оцінюються актуальна новина, ґрунтовне пояснення і власна точка зору.

Присутність на всіх заняттях: лекційних, семінарських є обов'язковим з метою адекватного поточного та підсумкового оцінювання знань. Також, запізнення на заняття не допускаються. Відпрацювання пропущених занять: роботи, які здає здобувач вищої освіти з порушенням терміну без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимальної); перекладання з метою підвищення оцінки не допускається, окрім ситуацій невиконання програми дисципліни або неявки на підсумковий контроль.

**Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:** мультимедійне обладнання, інтерактивні дошки, ноутбук.

**Система оцінювання та вимоги:**

**Поточний контроль**

**Денна форма**

<b>Тема 1.</b>					
<b>Лекційне заняття</b>	<b>Семінарське заняття</b>	<b>Самостійна робота</b>	<b>Індивідуально-дослідні завдання</b>	<b>Тестування за темою</b>	<b>Підсумкові бали</b>
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
<b>Тема 2.</b>					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
<b>Тема 3.</b>					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
<b>Тема 4.</b>					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
<b>Тема 5.</b>					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
<b>Тема 6.</b>					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
<b>Тема 7.</b>					
відвідування – 0,25\0,25	відвідування – 0,25\0,25 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
<b>Тема 8.</b>					
відвідування – 0,25\0,25	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
<b>Загалом</b>					<b>200</b>
<b>Підрахунок</b>					
<b>Середнє арифметичне 200 \ 4 кредити = 50 балів максимум / 35 мінімум</b>					

**Заочна форма**

<b>Тема 1.</b>					
<b>Лекційне заняття</b>	<b>Семінарське заняття</b>	<b>Самостійна робота</b>	<b>Індивідуально-дослідне завдання</b>	<b>Тестування за темою</b>	<b>Підсумкові бали</b>
відвідування – 1	-	9	10	5	25
<b>Тема 2.</b>					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
<b>Тема 3.</b>					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
<b>Тема 4.</b>					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
<b>Тема 5.</b>					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
<b>Тема 6.</b>					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
<b>Тема 7.</b>					
відвідування – 0,5	відвідування – 0,5 теоретична частина – 5 практичні завдання – 3	5	6	5	25
<b>Тема 8.</b>					
відвідування – 1	-	9	10	5	25
<b>Загалом</b>					<b>200</b>
<b>Підрахунок</b>					
<b>Середнє арифметичне 200 \ 4 кредити = 50 балів максимум / 35 мінімум</b>					

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт тощо.

Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання, систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ.

**Підсумковий контроль**

Допуск до підсумкового контролю здійснюється якщо здобувач вищої освіти набрав прохідний бал (35 балів).

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час екзамену.

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де  $m$  – кількість набраних балів за вивчений курс;  
 $n$  – кількість залікових кредитів;  
 50 балів – екзамен.

**Розподіл балів, які отримують студенти**

Поточне оцінювання								Середнє арифметичне за поточну роботу	Екзамен	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3		Тема 4				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2			
25		25		25		25				
Тема 5		Тема 6		Тема 7		Тема 8				
5.1	5.2	6.1	6.1	7.1.	7.2.	8.1	8.2			
25		25		25		25				

**Шкала оцінювання: Національна та ЄКТС**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою ЄКТС
90-100	А
78-89	В
65-77	С
58-64	Д
50-57	Е
35-49	FX
1-34	F

відмінно  
добре  
задовільно

незадовільно з можливістю повторного складання  
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### Список рекомендованих джерел:

1. Андрущенко В. Академічна мобільність: проблема реалізації в Україні і в світі / В. Андрущенко, В. Молодиченко // Вища освіта України. – 2010. – № 1. – С. 34-42.
2. Вакарчук І. О. Нова динаміка вищої освіти і досліджень для соціальних змін та розвитку [Текст] : болонський процес 2020 – європейський простір вищої освіти у новому десятиріччі / І. О. Вакарчук / Фонд “європа ХХІ”; [за ред. І. О. Вакарчука]. – К. : Агентство “Україна”, 2009. – 64 с.
3. Голуб Н. В. Україна та міжнародні організації / Н. В. Голуб. – К. : Издательство : ТОВ «Кондор», 2010. – 182 с.
4. Запорожець О. Ю. Політика ЮНЕСКО щодо розвитку глобального інформаційного суспільства // Актуальні проблеми міжнародних відносин : збірник наукових праць – Київ, 2011. – Вип. 96, ч. 2.
5. Карпенко О. Г. Теорія та практика соціальної роботи : навчальний посібник / О. Г. Карпенко, Н. Ф. Романова. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2015. – 408 с. / С. 115-258.
6. Круглашов А. М. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття : довідник / склад. А. М. Круглашов, І. Озимок, Т. С. Астапенко, В. В. Руссу – Ч.1. Чернівці, 2010. – 212 с.
7. Мінка П. П. Характеристика форм міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю в контексті проблеми адаптації вітчизняного законодавства до законодавства Європейського Союзу / П. П. Мінка, А. В. Хрідочкін // Право і суспільство. – 2013. – № 3. – С. 177-182.
8. Нуруллаєв І. С. Деякі питання зародження і становлення міжнародно-правового співробітництва у боротьбі зі злочинністю / І. С. Нуруллаєв // Юрист України. – 2012. – № 4. – С. 69-76.
9. Поляк Н. Впровадження стандартів європейського кодексу соціального забезпечення в Україні на шляху інтеграції до ЄС: проблеми та перспективи / Н. Поляк // Україна: аспекти праці. – 2015. – №3. – С. 38-43.
10. Присвітла О. В. Міжнародне економічне співробітництво у науково-технологічній сфері – перспективи освітніх послуг / О. В. Присвітла // Сучасна Україна в глобальному середовищі: стратегічні орієнтири економічного розвитку : монографія. – Дніпропетровськ, 2015. – С. 449-462.
11. Теліпко В. Е. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В. Е. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 608 с.

### Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Медіатека ФДССО.
4. Електронна навчальна платформа Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/login/index.php>.

### Веббібліографія

1. Euraxess researchers in motion. European Commission (Сайт кар'єри та персонального розвитку) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/euraxess/>
2. Gateway to Recognition of Academic and Professional Qualification [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.enic-naric.net>
3. Національний ТЕМПУС-офіс в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tempus.org.ua/>
4. Німецька служба академічних обмінів. Режим доступу: <https://www.daad-ukraine.org/uk/>
5. Освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/news/50090.html>
6. Офіційний сайт Болонського процесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/>
7. Офіційний сайт Європейської комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://ec.europa.eu/>
8. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/bologna/vprov/articles/30.html>
9. Програма Європейського Союзу - ERASMUS+ (офіційний сайт національного офісу в Україні). Режим доступу: <http://erasmusplus.org.ua/pro-nas.html>.